

СИЛАБУС

«Концепції та стратегії міжнародної інформаційної безпеки»

(назва навчальної дисципліни)

Викладач

Солових Віталій Павлович

д.держ.упр., проф.

е-пошта: solovikhvp@gmail.com

телефон: 0662302550

часи роботи: _____

Академічний період

III семестр 2020/21 н.р.

Академічні години

дні тижня

час проведення за розкладом

Місце проведення

аудиторія, адреса

Навчальне навантаження

3 кредити ЄКТС, 90 годин

Пререквізити: Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з історії України, політичної географії світу, політології, теорії держави та права, міжнародного публічного права, основ світової політики, основ світової політики, основ економічної теорії тощо

Постреквізити: Основні положення навчальної дисципліни мають сформувати у слухачів знання сутності та специфічних особливостей інформаційного протиборства та інформаційної безпеки в міжнародних відносинах, знання основ та особливостей захисту національного інформаційного простору та забезпечення інформаційної безпеки (кібербезпеки) держави, демонструвати знання природи та специфічних особливостей інформаційного тероризму та протистояння йому

Призначення навчальної дисципліни:

Вибіркова дисципліна «Концепції та стратегії міжнародної інформаційної політики» посідає важливе місце у системі підготовки магістрів за спеціальністю «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» бо вона спрямована на формування інтегральної компетентності щодо здатності розв'язувати комплексні теоретичні та практичні задачі і проблеми під час професійної діяльності у галузі міжнародних відносин та забезпечення інформаційної безпеки.

Цілі курсу:

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Поглиблені знання про природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики;

ФК3. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;

ФК4. Поглиблені знання про теоретичні та прикладні дослідження міжнародних відносин і світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях;

ФК7. здатність здійснювати прикладні аналітичні розробки проблем міжнародних відносин та світової політики, фахово готувати аналітичні матеріали та довідки;

ФК11. Здатність виробляти підходи до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики (зокрема міжнародних та внутрішньодержавних конфліктів).

Інформаційні ресурси:

Необхідні

1. Глобальні проблеми сучасності / кол. авторів за ред. В. С, Бакірова (глова), А.П, Голікова, О. А, Довгаль, В.А, Пересадько, В.І, Сідорова. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. – 632 с.

2. Застава І.В, Безрук О.О. Модернізація політичної та соціокультурної систем українського суспільства як вимога світу, що глобалізується // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах Європейської інтеграції. – Х: Право, 2019. – С. 320-336.

3. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945 – 70-ті роки) : Підручник / В.А. Манжола, М.М. Білоусов, Л.Ф. Гайдуков та ін. – К.: Либідь, 2014. – 958 с.

4. Современные международные отношения : Учебник / Под ред. А.В. Торкунова, А.В. Мальгина. – М. : Аспект Пресс, 2013. – 688 с.

5. Шамраєва В.М. Європейський Союз: історичні, правові та інституційні основи : підручник / В.М. Шамраєва. – Х. : Вид-во ХАР РІ НАДУ «Магістр», 2014 – 160 с.

6. Шамраєва В.М. Міжнародні відносини та зовнішня політика. Частина І. Історія дипломатії: навчальний посібник / В.М. Шамраєва. – Х.: Фактор, 2012. - 112 с.

Додаткові

1. Бжезинский З. Великая шахматная доска. Господство Америки и его геостратегические императивы. - М., 1999.

2. Дипломатический словарь. В 3-х томах. М., 1986.

3. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин: Курс лекцій. – Львів, 1995.

4. Киссинджер Г. Дипломатия. Пер. с англ. В.В.Львова / Послесл. Г.А.Арбатова. – М., 1997.
5. Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні системи. Світова політика. – Київ: ФАДА, ЛТД. – 2001. – 224 с.
6. Мировая политика и международные отношения : Учебное пособие / Под ред. С.А. Ланцова, В.А. Ачкасова. – СПб: Питер, 2005. – 448 с.
7. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 – 2000 роки) : Підручник / Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень, Л.В. Губернський та ін. – К.: Либідь, 2001. – 621 с.
8. Системная история международных отношений в двух томах / Под редакцией А.Д. Богатурова. Том второй. События 1945 – 2003 годов. – М.: Культурная революция, 2007. – 720 с.
9. Dublin Regulation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Dublin_Regulation
10. EU Action on Migratory Pressures – A Strategic Response [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.statewatch.org/news/2012/apr/eu-councilaction-plan-migratory-pressure-8714-rev1-12.pdf>
11. Switzerland–European Union relations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://en.wikipedia.org/wiki/Switzerland>.
12. European Community Environment Legislation. European Commission [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/environment/air/legis.htm>
13. CIDA's plans, priorities, and results. About CIDA [Електронний ресурс]. – Canadian International Development Agency Website. – Режим доступу: <http://www.acdi-cida.gc.ca/acdi-cida/acdi-cida.nsf/eng/NIC-5313423-N2A>.
14. Udland M. There's a new political risk looming in Europe [Електронний ресурс] / M. Udland // Business Insider. – Режим доступу: <http://www.businessinsider.com/european-nationalism-risk-2015-9>.

Політика курсу

Відвідування занять

Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим.

Розподіл навчального навантаження

Розподіл навчального навантаження здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів, відповідно до якої на дисципліну відводиться 3 кредити – 90 годин, з них: 20 години аудиторного навантаження (10 год. – лекції, 10 год. – семінари); 70 годин самостійної роботи.

Навчання по дисципліні відбуваються за такими темами: «Поняття, предмет та завдання курсу», «Теоретичні концепції інформаційної безпеки в міжнародних відносинах», «Інституційні основи міжнародної інформаційної безпеки», «Протистояння інформаційним війнам як складова інформаційної безпеки», «Інформаційна безпека України у контексті міжнародних відносин».

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Пропущений контрольний захід (проміжний контроль, підсумковий залік) можна скласти повторно за погодженням з деканатом, завідувачим кафедри та

викладачем, але до моменту проставлення проміжної атестації з урахуванням часу, необхідного для перевірки результатів та у час, визначений викладачем. Пропущені лекційні та семінарські заняття відпрацьовуються у вигляді представлення реферату за відповідною темою.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Здобувачі мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Для оскарження контрольних заходів здобувач має подати заяву, у якій має бути вказана причина оскарження, наведені факти упередженості викладача. Викладач повинен обговорити дану заяву зі здобувачем особисто на консультації. У разі відсутності порозуміння щодо результату контрольного заходу, формується комісія з викладачів кафедри, яка оцінює процедуру проведення контрольного заходу та претензії здобувача. Комісія може вирішити провести контрольний захід повторно, або відхилити заяву. Рішення комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні про політику академічної доброчесності Університету.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів і працівників визначені у Кодексі етичної поведінки працівників, слухачів та студентів Університету.

Протоколи комунікації

Основними каналами комунікації зі студентами є сайт кафедри, телеканал вайбер (за вище вказаним телефоном) та чат університетської платформи MOODL. Для складання пропусків та письмових робіт може бути використана електронна скринька викладача.

Форми контролю та критерії оцінювання

При вивченні дисципліни застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю.

Поточний контроль (засвоєння тем) на практичних заняттях проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань, тестів.

Сума балів за виконані завдання на практичному занятті наведена в табл. 8.1.

Поточний контроль самостійної роботи здобувачів проводиться у формі опрацювання навчальної літератури та нормативно-правових документів за темою, підготовка доповідей.

Сума балів за виконані завдання самостійної роботи здобувачів наведена в табл. 8.1.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки, при проведенні екзамену і враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи здобувачів за поточним контролем:

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на практичних заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених та практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у

	роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи практичному занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою.

Для відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться у письмовій формі у вигляді екзамену. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку, що полягає в оцінці засвоєння здобувачами знань на підставі виконання ними певних видів робіт на практичних заняттях та під час самостійної роботи.

Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційного завдання – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

Зміст екзаменаційного білету включає 20 тестових питань, кожне з яких оцінюється у 2 бали.

Здобувачі, знання яких оцінені мінімально необхідною для складання екзамену кількістю балів, не мають право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Екзамен	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом (Індивідуальне завдання)	Разом		
Т 1-4	Т 5-8	-	60	40	100
30	30				

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

Інше

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

- дистанційно на платформі Moodle (<http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1584>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;

- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Концепції та стратегії міжнародної інформаційної безпеки», режим доступу: <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1584>.

КАЛЕНДАР КУРСУ

«Концепції та стратегії міжнародної інформаційної безпеки»

№ тижня (дні тижня)	Тема	Форми організації навчання	Кількість годин	Завдання для самостійної роботи
ІІІ семестр 2020/21 навчального року				
1	Поняття, предмет та завдання курсу	Лекція	2	Опрацювати навчальної літератури та періодичних видань. Підготувати коротке есе з одного із наступних питань: 1. Інформація як глобальна проблеми сучасності. 2. Політичні ризики і загрози інформаційному суспільству, проекція на військову сферу. 3. Інформатизація і глобалізація, революція у військовій справі. 4. Інформаційне суспільство: загальна характеристика та специфіка сучасного існування. 5. Вплив інформатизації на процеси глобалізації сучасного світу. 6. Політичні та економічні ризики інформатизації.
2	Теоретичні концепції інформаційної безпеки в міжнародних відносинах	Лекція	2	Опрацювати навчальної літератури та періодичних видань. Підготувати коротке есе з одного із наступних питань:

3	Теоретичні концепції інформаційної безпеки в міжнародних відносинах	Семінар	2	1. Можливі інформаційні конфлікти в Європі 2. Можливі інформаційні конфлікти в Америці 3. Можливі інформаційні конфлікти в Азії.
4	Інституційні основи міжнародної інформаційної безпеки	Лекція	2	Опрацювати навчальної літератури та періодичних видань. Підготувати коротке есе з одного із наступних питань: 1. Вплив ІКТ на проблему інформаційної безпеки. 2. Еволюція нормотворчої діяльності ООН у сфері міжнародної інформаційної безпеки. 3. Проблема ухвалення Міжнародної конвенції з інформаційної безпеки. 4. Інформаційна безпека у програмах і практиці діяльності європейських регіональних організацій. 5. Концепція інформаційної безпеки в рамках ЄС. 6. Доктрина інформаційної безпеки в рамках НАТО. 7. Інформаційна безпека у програмах ОБСЄ.
5	Інституційні основи міжнародної інформаційної безпеки	Семінар	2	
6	Інституційні основи міжнародної інформаційної безпеки	Семінар	2	
7	Протистояння інформаційним війнам як складова інформаційної безпеки	Лекція	2	Опрацювати навчальної літератури та періодичних видань. Підготувати коротке есе з одного із наступних питань: 1. Психологічна і кібернетична війна як складові інформаційної війни. 2. Інформаційна зброя і технології її використання.
8	Протистояння інформаційним війнам як складова інформаційної безпеки	Семінар	2	

9	Інформаційна безпека України у контексті міжнародних відносин	Лекція	2	Опрацювати навчальної літератури та періодичних видань. Підготувати коротке есе з одного із наступних питань: 1. Українські ініціативи в області МІБ, історія їх висунення і просування.
10	Інформаційна безпека України у контексті міжнародних відносин	Семінар	2	